

Comentarii ale Expert Forum cu privire la proiectul de lege pentru alegerea Președintelui României și pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală

Detalii și pe www.expertforum.ro/solutii-vot-strainatate.

Contact: Septimius Pârvu, septimius.parvu@expertforum.ro, 0787.638.315

Modificările marcate cu roșu sunt prevederi nou introduse

Forma inițială	Proiect AEP	Comentarii
Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 650 din 12 septembrie 2011, cu modificările ulterioare		
<p>Art. 4. - (1) La alegerile pentru Președintele României se pot prezenta candidați propuși de partide politice sau alianțe politice, constituite potrivit Legii partidelor politice nr. 14/2003, cu completările ulterioare, precum și candidați independenți. Partidele și alianțele politice pot propune numai câte un singur candidat. Partidele membre ale unei alianțe politice care propune un candidat nu pot propune și candidați în mod separat.</p> <p>(2) Candidaturile propuse de partidele și de alianțele politice, precum și candidaturile independente pot fi depuse numai dacă sunt susținute de cel puțin 200.000 de alegători. Un alegător poate susține un singur candidat.</p>	<p>Art. 4. - (1) La alegerile pentru Președintele României, fiecare formațiune politică poate propune câte un singur candidat. Membrii unei alianțe care propune un candidat nu pot propune și candidați în mod separat.</p> <p>(2) Candidaturile pot fi depuse numai dacă sunt susținute, în condițiile prezentei legi, de cel puțin 200.000 de alegători. Un alegător poate ~~propune~~ <u>susține</u> mai mulți candidați.</p>	<p>Candidaturile independente sunt eliminate prin acest articol, ceea ce reduce competiția, contrar recomandărilor internaționale.</p> <p>Candidaturile independente trebuie să rămână prezente în legislație.</p> <p>Pentru creșterea accesului la procesul la vot s-ar putea gândi reducerea numărului de semnături necesare pentru depunerea candidaturilor.</p> <p><i>Determinarea ordinii candidaților pe buletinul de vot ar putea fi reconsiderată pentru a asigura condiții egale pentru toți candidații la funcția de președinte, de exemplu prin includerea tuturor candidaților în tragerea la sorți, sau prin înscrierea lor pe buletinul de vot în ordine alfabetică.</i></p> <p><i>Recomandare ODIHR, alegeri prezidentiale 2014</i></p>
<p>Art. 5. - (1) Ziua alegerilor este duminică. Alegerile au loc în luna anterioară lunii în care ajunge la termen mandatul de președinte. Cu cel puțin 60 de zile înaintea zilei votării, Guvernul stabilește data alegerilor prin hotărâre.</p> <p>(2) În situațiile prevăzute la art. 97 alin. (1) din Constituția României, republicată, data alegerilor va fi stabilită prin hotărâre și adusă la cunoștința publică de Guvern în cel mult 30 de zile de la data la care a intervenit vacanța funcției.</p> <p>(3) Hotărârea privind stabilirea datei alegerilor se adoptă la propunerea Ministerului Administrației și Internelor și a Autorității Electorale Permanente.</p>	<p>Art. 5. – (1) Ziua alegerilor este duminică. Primul tur de scrutin are loc în prima duminică a lunii anterioare lunii în care ajunge la termen mandatul de președinte.</p> <p>(2) Perioada electorală începe cu 60 de zile înaintea datei primului tur de scrutin.</p> <p>(3) Autoritatea Electorală Permanentă stabilește prin hotărâre data primului tur de scrutin.</p> <p>(4) În situațiile prevăzute la art. 97 alin. (1) din Constituția României, republicată, data alegerilor va fi stabilită prin hotărâre și adusă la cunoștința publică de Guvern în cel mult 30 de zile de la data la care a intervenit vacanța funcției.</p>	<p>Perioada electorală ar trebui prelungită la minimum 90 de zile, pentru a permite punerea în aplicare a altor acțiuni, cum ar fi înscrierea pentru votul în străinătate sau strângerea de semnături.</p>
<p>Art. 8. - Copiile de pe listele electorale permanente se întocmesc, se tipăresc și se pun la dispoziția birourilor electorale ale secțiilor de votare, conform Legii nr. 35/2008, cu modificările și completările ulterioare.</p>	<p>Art. 8. – (1) Începând cu data de 1 aprilie a anului în care au loc alegeri pentru Președintele României la termen și până la data expirării a cel mult 5 zile de la data începerii perioadei electorale, alegătorul, care dorește să voteze în străinătate la alegerile pentru Președintele României, POATE să se înregistreze în Registrul electoral ca alegător în străinătate, prin intermediul unui formular on-line, aflat pe site-ul Autorității Electorale Permanente, în care va înscrie numele,</p>	<p>Înscrierea în Registrul Electoral nu trebuie să fie obligatorie. Preînscrierea poate fi un instrument care să ajute autoritățile electorale să identifice nevoile pentru deschiderea de secții de votare și transmiterea de materiale,</p>

	<p>prenumele, codul numeric personal, localitatea și statul unde optează să voteze, la care anexează copia scanată sau fotografia actului de identitate.</p> <p>(2) Pentru a vota prin corespondență, în cel mult 5 zile de la data începerii perioadei electorale, alegătorul cu domiciliul sau reședința în străinătate trebuie să se înregistreze ca alegător prin corespondență, conform legii.</p> <p>(3) Alegătorii prevăzuți la alin. (1) sunt înscriși în listele electorale permanente din străinătate.</p> <p>(4) Alegătorii prevăzuți la alin. (2) sunt înscriși în listele electorale permanente din străinătate pentru votul prin corespondență.</p> <p>(5) Listele prevăzute la alin. (3) și (4) se întocmesc de Autoritatea Electorală Permanentă în format electronic și sunt puse la dispoziția Biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate.</p>	<p>dar nu trebuie să fie o condiție care să limiteze participarea alegătorilor la procesul electoral.</p>
<p>Art. 9. - (1) Alegătorii care se prezintă la vot și fac dovada cu actul de identitate că domiciliază în raza teritorială a secției de votare respective, însă au fost omiși din copia listei electorale permanente, existentă la biroul electoral al secției de votare, precum și membrii biroului electoral al secției de votare, persoanele însărcinate cu menținerea ordinii și care nu sunt înscrise în copia listei electorale permanente din acea secție, alegătorii care în ziua votării se află în altă comună, oraș sau municipiu decât cel de domiciliu, precum și alegătorii care votează la secțiile de votare din străinătate sunt înscriși într-un tabel cuprinzând numele și prenumele, codul numeric personal, domiciliul, tipul, seria și numărul actului de identitate, precum și alte elemente stabilite prin hotărâre a Guvernului.</p> <p>(2) Alegătorii care își exercită dreptul de vot prin intermediul urnei speciale, potrivit art. 45 alin. (1), sunt înscriși într-un alt tabel.</p>	<p>Art. 9. – (1) Listele electorale suplimentare se întocmesc pe durata votării de către președintele biroului electoral al secției de votare și/sau de către membrii biroului electoral al secției de votare desemnați de către acesta, pentru a consemna prezența la vot a următoarelor categorii de alegători:</p> <p>a) alegătorii care se prezintă la vot și fac dovada că au domiciliul pe raza secției de votare respective, însă au fost omiși din lista electorală permanentă a secției de votare respective;</p> <p>b) membrii biroului electoral al secției de votare, persoanele însărcinate cu menținerea ordinii și operatorii de calculator, dacă aceștia nu sunt înscriși în lista electorală permanentă a secției de votare respective;</p> <p>c) alegătorii care își au domiciliul în altă localitate;</p> <p>d) alegătorii cu mobilitate redusă care nu sunt înscriși în lista electorală permanentă a secției de votare respective;</p> <p>e) alegătorii care votează în străinătate la altă secție de votare decât cea unde au fost arondați;</p> <p>f) alegătorii care votează în străinătate fără a fi formulat o cerere conform art. 8 alin. (1);</p> <p>(2) Listele electorale suplimentare cuprind rubrici pentru numele, codul numeric personal, domiciliul, seria și numărul actului de identitate, numărul secției de votare și semnătura alegătorului.</p> <p>(3) Modelul listei electorale suplimentare este stabilit prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.</p> <p>(4) Întâmpinările formulate cu privire la înscrierea alegătorilor în listele electorale suplimentare se soluționează pe loc de către biroul electoral al secției de votare, prin decizie.</p> <p>(5) Alegătorii care își exercită dreptul de vot prin intermediul urnei speciale sunt înscriși într-un extras din listele electorale.</p> <p>(6) Listele electorale suplimentare utilizate în străinătate se întocmesc în format electronic.</p>	<p>EFOR susține simplificarea listelor suplimentare, prin eliminarea unor câmpuri din formular. De exemplu, se poate elimina câmpul ‘adresă’.</p> <p>Semnătura electronică pe tableta nu este observabilă de către persoanele acreditate, iar semnătura poate fi distorsionată. Se introduc și reguli diferite pentru votul în țară și în străinătate. De asemenea, nu există un mecanism de control precum imprimarea listelor la finalul zilei votului</p>
<p>Art. 14. - (1) Birourile electorale lucrează legal în prezența majorității membrilor care le compun.</p> <p>(2) Ședințele birourilor electorale sunt conduse de președinți.</p> <p>(3) În lipsa președintelui biroului electoral, atribuțiile acestuia sunt îndeplinite de locțiitorul său.</p>	<p>Art. 13. - (1) Birourile electorale lucrează legal în prezența majorității membrilor care le compun.</p> <p>(2) Activitatea birourilor electorale este condusă de președinți.</p> <p>(3) În lipsa președintelui biroului electoral, atribuțiile acestuia sunt îndeplinite de locțiitorul său.</p>	

<p>(4) Prezența la ședințe a membrilor birourilor electorale este obligatorie. În cazuri justificate, președinții birourilor electorale pot aproba ca unii membri ai acestora să lipsească de la ședință.</p> <p>(5) Birourile electorale adoptă acte și iau măsuri, potrivit competenței lor, numai cu votul majorității membrilor prezenți. În caz de egalitate de voturi, votul președintelui este hotărâtor.</p>	<p>(4) Prezența la activitățile biroului electoral este obligatorie. În cazuri justificate, președintele biroului electoral poate aproba ca unii membri ai biroului electoral să lipsească de la activitățile acestuia.</p> <p>(5) Birourile electorale adoptă acte și iau măsuri, potrivit competenței lor, în ședințe, numai cu votul majorității membrilor prezenți. În caz de egalitate de voturi, votul președintelui este hotărâtor.</p> <p>6) Ședințele birourilor electorale sunt publice.</p>	<p>Pentru a crește transparența procesului decizional, ședințele tuturor birourilor electorale ar trebui să fie publice. Acestea ar trebui să poată fi observate de către persoanele acreditate în mod liber.</p>
<p>Art. 15. - (1) Reprezentanții formațiunilor politice în birourile electorale nu pot primi și nu pot exercita alte însărcinări în afara celor prevăzute de prezenta lege.</p> <p>(2) Reprezentanții formațiunilor politice în birourile electorale pot fi înlocuiți, la cererea celor care i-au propus, cu aprobarea biroului electoral ierarhic superior, până în preziua votării, iar în caz de deces, îmbolnăviri sau accidente, chiar și în ziua votării, cu respectarea condițiilor prevăzute de art. 16 - 23.</p> <p>(3) Calitatea de membru al unui birou electoral încetează de drept în cazul în care s-a dispus trimiterea în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni prevăzute la art. 385 - 391 din Codul penal sau în condițiile prevăzute la art. 56 alin. (5). Constatarea încetării de drept a calității de membru al unui birou electoral se face, în termen de 48 de ore de la intervenirea cazului, de către președintele biroului electoral ierarhic superior, iar în cazul Biroului Electoral Central, de către președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.</p>	<p>Art. 14. – (1) Membrii birourilor electorale propuși de formațiuni politice nu pot primi și nu pot exercita, în calitatea de membru al unui birou electoral, alte însărcinări în afara celor prevăzute de prezenta lege.</p> <p>(2) Au dreptul să propună câte un membru în fiecare birou electoral constituit la alegerile pentru Președintele României următoarele formațiuni politice:</p> <p>a) partidele politice parlamentare și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale cu grup parlamentar propriu în fiecare Cameră a Parlamentului care propun candidați la alegerile pentru Președintele României;</p> <p>b) partidele politice care nu sunt reprezentate în Parlament, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care nu au grup parlamentar propriu în ambele Camere ale Parlamentului, alianțele politice și alianțele electorale care nu au în componență niciun partid politic parlamentar sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, care propun candidați la alegerile pentru Președintele României.</p> <p>(3) Propunerile prevăzute la alin. (2) se fac în scris, sub semnătura președinților formațiunilor politice sau a persoanelor competente potrivit statutelor acestora și se transmit, după caz, președintelui Biroului Electoral Central, președinților birourilor electorale județene, președinților birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București sau președintelui biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate.</p> <p>(4) Stabilirea listei formațiunilor politice prevăzute la alin. (2) lit. a) și a numărului de parlamentari ai acestora se fac pe baza comunicării secretarilor generali ai celor două Camere ale Parlamentului către președintele Biroului Electoral Central, făcută în cel mult 24 de ore de la data învestirii acestuia.</p> <p>(5) Membrii birourilor electorale propuși în birourile electorale de formațiuni politice pot fi înlocuiți, la cererea celor care i-au propus, cu aprobarea biroului electoral ierarhic superior, până în preziua votării, iar în caz de deces, îmbolnăviri sau accidente, chiar și în ziua votării, cu respectarea condițiilor prevăzute de art. 15, 18 și 20-23.</p> <p>(6) Calitatea de membru al unui birou electoral încetează de drept în cazul începerii urmăririi penale, a trimiterii în judecată penală sau a condamnării penale. Constatarea încetării de drept a calității de membru al unui birou electoral se face, în termen de 48 de ore de la intervenirea cazului, de către președintele biroului electoral ierarhic superior, iar în cazul Biroului Electoral Central, de către președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, înlocuirea urmând a fi făcută de</p>	<p>Candidatii independenți nu sunt reprezentanți în birourile electorale. Ar trebui incluse referințe la candidatii independenți în toate articolele care fac referire la componenta birourilor electorale</p> <p>De asemenea, o coaliție poate avea mai mulți reprezentanți, chiar dacă susțin un singur candidat. Reprezentarea ar trebui să se facă pe candidat, nu pe partid.</p> <p><i>Pentru alegerile prezidențiale, pentru a îmbunătăți accesul egal al tuturor candidaților la procesul electoral, candidaților independenți li s-ar putea acorda dreptul de a numi membri în birourile electorale, într-un model similar celui folosit actualmente pentru partidele politice nereprezentate în Parlament.</i></p> <p><i>Recomandare ODIHR, alegeri prezidențiale 2014</i></p>

	<p>îndată, în condițiile prevăzute de lege pentru desemnarea membrilor înlocuiți.</p>	
<p>Art. 17. - (1) Biroul Electoral Central are următoarele atribuții:</p> <p>a) asigură aplicarea și interpretarea unitară a dispozițiilor prezentei legi;</p> <p>b) constată îndeplinirea condițiilor de fond și de formă prevăzute de prezenta lege pentru candidaturi; comunică birourilor electorale județene, birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București și biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate candidaturile înregistrate, le face cunoscute prin intermediul serviciilor publice de radio și de televiziune, precum și prin afișare pe pagina proprie de internet;</p> <p>c) în 48 de ore de la rămânerea definitivă a candidaturilor stabilește ordinea de înscriere în buletinul de vot, prin tragere la sorți, în prima etapă din rândul candidaților propuși de partidele politice parlamentare, iar în a doua etapă din rândul celorlalți candidați; comunică ordinea înscrierii candidaților și a semnelor electorale ale acestora în buletinul de vot Curții Constituționale și Regiei Autonome "Monitorul Oficial" și o aduce la cunoștința publică prin intermediul serviciilor publice de radio și de televiziune, precum și prin afișare pe pagina proprie de internet;</p> <p>d) rezolvă întâmpinările referitoare la propria sa activitate și contestațiile cu privire la activitatea birourilor electorale județene, a birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București și a biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate; în cazul în care pentru soluționarea unei întâmpinări sau contestații sunt necesare verificări de fapt, acestea se efectuează în prezența unui judecător din cadrul Biroului Electoral Central; asemenea verificări nu se pot face în data alegerilor;</p> <p>e) centralizează rezultatele alegerilor, constată candidatul ales și prezintă Curții Constituționale documentația necesară validării mandatului de Președinte al României;</p> <p><i>f) organizează și implementează un sistem de colectare de date și de informare periodică a opiniei publice privind prezența populației la vot;</i></p> <p>g) transmite Autorității Electorale Permanente, după publicarea rezultatului alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I, toate materialele și documentele deținute;</p> <p>h) dispune renumărarea voturilor într-o secție de votare sau refacerea centralizării voturilor și a rezultatului alegerilor, în situația în care constată că au fost comise erori sau există neconcordanțe între datele consemnate în procesele-verbale;</p> <p>i) îndeplinește orice alte obligații ce îi revin potrivit prezentei legi.</p> <p>(2) În exercitarea atribuțiilor ce îi revin potrivit prevederilor prezentei legi, Biroul Electoral Central adoptă decizii și hotărâri.</p> <p>(3) Deciziile Biroului Electoral Central se adoptă pentru aplicarea unitară a prevederilor prezentei legi, pentru admiterea sau respingerea protocolului de constituire a unei alianțe electorale, pentru înregistrarea sau respingerea înregistrării candidaturilor, pentru înregistrarea sau respingerea înregistrării semnelor electorale, pentru soluționarea întâmpinărilor și contestațiilor care sunt de competența sa, precum și pentru alte cazuri prevăzute de prezenta lege. Deciziile Biroului Electoral Central sunt obligatorii pentru toate autoritățile, instituțiile publice, birourile electorale, organismele cu atribuții în materie electorală, precum și pentru toți participanții la alegeri, se comunică părților interesate și se aduc la cunoștința publică prin afișare pe pagina proprie de internet.</p> <p>(4) Hotărârile Biroului Electoral Central se adoptă pentru interpretarea unitară a prezentei legi, sunt general obligatorii și se aduc la cunoștința publică prin afișare pe pagina proprie de internet și prin publicare în Monitorul Oficial al României, Partea I.</p>	<p>Art. 17. - (1) Biroul Electoral Central are următoarele atribuții:</p> <p>a) asigură aplicarea și interpretarea unitară a dispozițiilor actelor normative privind alegerea Președintelui României;</p> <p>b) veghează la organizarea secțiilor de votare;</p> <p>c) constată îndeplinirea condițiilor de fond și de formă prevăzute de prezenta lege pentru candidaturi; face cunoscute candidaturile înregistrate și candidaturile rămase definitive prin intermediul serviciilor publice de radio și de televiziune, precum și prin afișare pe pagina proprie de internet;</p> <p>d) în 24 de ore de la data rămânerii definitive a candidaturilor stabilește, prin tragere la sorți, ordinea de înscriere în buletinul de vot; comunică ordinea înscrierii candidaților și a semnelor electorale ale acestora în buletinul de vot Curții Constituționale și Regiei Autonome „Monitorul Oficial” și o aduce la cunoștința publică prin intermediul serviciilor publice de radio și de televiziune, precum și prin afișare pe pagina proprie de internet;</p> <p>e) rezolvă întâmpinările referitoare la propria sa activitate și contestațiile cu privire la activitatea birourilor electorale județene, a birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București și a biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate; în cazul în care pentru soluționarea unei întâmpinări sau contestații sunt necesare verificări de fapt, acestea se efectuează în prezența unui judecător din cadrul Biroului Electoral Central; asemenea verificări nu se pot face în ziua alegerilor;</p> <p>Poate decide prelungirea votului în una sau mai multe secții de votare în condiții excepționale, în situația în care alegătorii nu și-au putut exprima votul</p> <p>f) centralizează rezultatele alegerilor, constată candidatul ales și prezintă Curții Constituționale documentația necesară validării mandatului de Președinte al României;</p> <p>g) asigură informarea opiniei publice privind prezența populației la vot;</p> <p>h) transmite Autorității Electorale Permanente, după publicarea rezultatului alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I, toate materialele și documentele deținute;</p> <p>i) îndeplinește orice alte obligații ce îi revin potrivit prezentei legi.</p> <p>(2) În exercitarea atribuțiilor ce îi revin potrivit prevederilor prezentei legi, Biroul Electoral Central adoptă decizii și hotărâri.</p> <p>(3) Deciziile Biroului Electoral Central care au caracter normativ sunt general obligatorii și se publică pe site-ul propriu și în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar deciziile care au caracter individual sunt obligatorii pentru toate persoanele la care se referă, se comunică părților interesate și se publică pe site-ul propriu.</p> <p>(4) Hotărârile Biroului Electoral Central se adoptă pentru interpretarea unitară a prezentei legi, sunt general obligatorii și se aduc la cunoștința publică prin afișare pe pagina proprie de internet și prin publicare în Monitorul Oficial al României, Partea I.</p>	<p>Se introduce o noua litera dupa f)</p> <p>Litera h din formularea inițială nu ar trebui eliminată</p>

	<p>Art. 31. - (1) Confecționarea ștampilelor birourilor electorale județene, ale birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București, a ștampilelor de control ale birourilor electorale ale secțiilor de votare, a ștampilei biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate și a ștampilelor birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate se realizează prin grija prefectilor, respectiv a Ministerului Afacerilor Externe.</p> <p>(2) Ștampila Biroului Electoral Central se confecționează prin grija Autorității Electorale Permanente, iar ștampilele cu mențiunea „VOTAT” se confecționează de Regia Autonomă „Monetăria Statului”. Ștampila cu mențiunea „VOTAT” trebuie astfel dimensionată încât să fie mai mică decât patruleterele de pe buletinul de vot, respectiv decât distanța dintre acestea. Numărul necesar de ștampile cu mențiunea „VOTAT” este stabilit pe baza normativelor stabilite de Autoritatea Electorală Permanentă.</p> <p>(3) În cazul pierderii sau furtului unor ștampile electorale, birourile electorale ierarhic superioare celor cărora le aparțineau ștampilele electorale respective iau măsuri în vederea înlocuirii acestora, cu sprijinul Regiei Autonome „Monetăria Statului”, prefectului sau Ministerului Afacerilor Externe, după caz.</p> <p>4) În cazul secțiilor de votare din străinătate se va asigura un număr suplimentar de cel puțin două ștampile care vor fi sigilate și vor fi utilizate doar în cazul în care este necesar.</p>	<p>Se poate asigura un număr suplimentar de ștampile pentru secțiile din străinătate, care rămân sigilate în cazul în care nu sunt necesare</p>
	<p>Art 52 (3)</p> <p>g) permite alegătorilor prevăzuți la alin. (2) lit. b) – e); după ce alegătorul semnează în lista electorală suplimentară îi încredințează buletinul de vot și ștampila cu mențiunea „VOTAT”; alegătorul care votează în străinătate semnează pe un dispozitiv electronic.</p>	<p>A se vedea comentariul legat de introducerea semnăturii electronice</p>
	<p>Art. 53. - (1) Prin excepție de la prevederile art. 5 alin. (1) în străinătate, alegătorii pot vota anticipat în secțiile de votare stabilite în sediile misiunilor diplomatice, ale oficiilor consulare, ale secțiilor consulare, dacă acestea funcționează în locuri diferite, precum și ale institutelor culturale din străinătate, lista acestora fiind stabilită la propunerea șefilor misiunilor diplomatice și ai oficiilor consulare, în condițiile legii.</p> <p>(2) Alegătorii pot vota anticipat la secțiile de votare prevăzute la alin. (1), începând cu ziua de vineri din săptămâna în care are loc votarea. În ziua de vineri, votarea se deschide la ora 12.00 și se încheie la ora 21.00, iar în ziua de sâmbătă, votarea se deschide la ora 07.00 și se încheie la ora 21.00.</p> <p>(3) Procedura de votare prevăzută de art. 52 se aplică în mod corespunzător.</p> <p>(4) În zilele de vineri și sâmbătă, la încheierea programului de votare prevăzut de alin. (2), președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare prevăzute la alin. (1), în prezența celorlalți membri, precum și a persoanelor acreditate, iau următoarele măsuri:</p> <p>a) sigilează urnele de vot;</p> <p>b) încheie un proces-verbal, în care consemnează numărul buletinelor de vot nefolosite și numărul alegătorilor prezenți la vot, numărul ștampilelor, precum și starea sigiliilor la deschiderea secției de votare</p> <p>c) se asigură că toate materialele electorale se află în localul de vot;</p>	<p>Aceeași procedură poate fi inclusă și la votul pentru alegerile parlamentare sau cele pentru membrii din România ai Parlamentului European.</p> <p>De asemenea, poate fi introdusă pentru votul în România, la nivel de centre de vot, care pot fi organizate per județ.</p> <p><i>S-ar putea lua măsuri pentru amendarea legii electorale astfel încât să li se permită să voteze celor care așteaptă la rând în momentul închiderii secțiilor de votare.</i> <i>Recomandare ODIHR, prezidentiale 2014</i></p> <p>Pentru urnele folosite la votul anticipat recomandăm utilizarea unor sigilii cu serii unice (spre exemplu, cu sistem de autostrângere), care nu pot fi deschise de la începutul</p>

	<p>d) sigilează căile de acces în localul de vot.</p> <p>(5) În fiecare zi, la începerea programului de votare prevăzut de alin. (2), ridicarea sigiliilor se va face de către președintele biroului electoral al secției de votare, în prezența celorlalți membri ai biroului electoral al secției de votare, precum și a persoanelor acreditate.</p> <p>(6) Deschiderea urnelor de vot și numărarea voturilor exprimate anticipat se realizează în ziua de duminică, după încheierea votării, cu aplicarea corespunzătoare a art. 58-60.</p> <p>(7) Localurile secțiilor de votare prevăzute la alin. (1) sunt monitorizate video.</p> <p>(8) Persoane acreditate conform art. 57 pot asista la toate procedurile.</p>	<p>procesului până la deschiderea acestora, în ziua de duminică.</p> <p>Procedura de acreditare/observare trebuie să se aplice și votului în avans, pentru a asigura transparența procesului</p> <p>Filmarea poate fi un element de securitate, dar poate reprezenta și o problemă din perspectiva datelor personale și a secretului votului. Filmarea trebuie să asigure experimarea în condiții de confidențialitate a votului, fără a pune în pericol opțiunea electorală a alegătorului și fără a reprezenta un element de presiune împotriva acestuia. Astfel, trebuie definit modul în care se vor folosi acestea, pe ce durată și în ce unghiuri pot filma.</p>
<p>Art. 46. - (1) La ora 21,00 președintele biroului electoral al secției de votare declară votarea încheiată și dispune închiderea sălii unde se votează.</p> <p>(2) Alegătorii care la ora 21,00 se află în sala unde se votează pot să își exercite dreptul de vot.</p>	<p>Art. 56. - (1) La ora 21,00 președintele biroului electoral al secției de votare declară votarea încheiată și dispune închiderea localului de vot.</p> <p>(2) Alegătorii care la ora 21,00 se află în sediul secției de votare pot să își exercite dreptul de vot.</p> <p>(3) Alegătorii care la ora 21 așteaptă să voteze în afara secției de votare își pot exprima dreptul de vot.</p> <p>4) Membrii biroului electoral al secției de votare vor lua toate măsurile necesare pentru a delimita persoanele aflate la ora 21 la coadă și pentru a explica altor persoane care sosesc după această oră că nu mai pot vota</p>	<p>A se vedea sistemul britanic https://www.electoralcommission.org.uk/_data/assets/pdf_file/0004/175621/Polling-station-handbook-UKPE.pdf, p. 17 și cel american (care se aplică în mai multe state), https://www.sos.ca.gov/elections/voting-resources/voting-california/help-strengthen-our-democracy/poll-worker-info/poll-worker-training-standards/section-two/</p>
<p>Art. 47. - (1) La toate operațiunile electorale efectuate de birourile electorale ale secțiilor de votare pot asista, în afara membrilor acestora, persoanele acreditate în condițiile prezentei legi.</p> <p>(2) În sensul prezentei legi, prin persoane acreditate se înțelege următoarele:</p> <p>a) observatorii interni și externi;</p> <p>b) reprezentanții interni și externi ai mass-mediei.</p> <p>(3) Pot fi acreditați ca observatori interni reprezentanții organizațiilor neguvernamentale care au în obiectul de activitate apărarea democrației și a drepturilor omului sau observarea alegerilor, care sunt legal constituite cu cel puțin 6 luni înainte de data alegerilor. Persoanele desemnate de aceste organizații ca observatori interni nu pot avea apartenență politică.</p> <p>(4) Pot fi acreditate ca reprezentanți interni ai mass-mediei persoanele desemnate în scris în acest sens de către conducerea instituțiilor mass-media. Persoanele desemnate de aceste instituții ca reprezentanți interni nu pot avea apartenență politică.</p> <p>(5) Acreditarea observatorilor interni și a reprezentanților interni ai mass-mediei se face de către birourile electorale județene, birourile electorale ale sectoarelor municipiului București și biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate, pentru toate secțiile de votare din raza de competență a acestora, la cererea scrisă a conducerii organizațiilor neguvernamentale sau a instituțiilor mass-media din România, făcută cu cel puțin 5 zile înainte de data alegerilor.</p> <p>(6) Acreditarea observatorilor externi și a reprezentanților externi ai mass-mediei se face de Autoritatea Electorală Permanentă, la</p>	<p>Art. 57. – (1) La toate operațiunile efectuate de birourile electorale ale secțiilor de votare pot asista, în afara membrilor acestora, a operatorilor de calculator și a persoanelor însărcinate cu menținerea ordinii, candidații, persoanele acreditate, reprezentanții Autorității Electorale Permanente și membrii birourilor electorale ierarhic superioare.</p> <p>(2) Dispozițiile art. 89 din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare se aplică în mod corespunzător; prevederile se aplică și pentru votul în avans, respectiv pentru votul prin corespondență.</p>	<p>Prevederile privind acreditarea observatorilor trebuie să se aplice și votului în avans și pentru votul prin corespondență. Cu alte cuvinte, acreditarea nu este valabilă doar pentru ziua votului, dar și pentru toate procedurile aferente votului în avans.</p> <p><i>S-ar putea lua în considerare o prevedere referitoare la observarea de către observatori locali și internaționali a întregului proces electoral și nu doar a procedurilor desfășurate în secțiile de votare în ziua alegerilor.</i></p> <p><i>Recomandare ODIHR, prezidentiale 2014</i></p>

<p>propunerea Ministerului Afacerilor Externe, pentru toate birourile electorale.</p> <p>(7) Pot fi acreditate ca observatori interni doar persoanele propuse de acele organizații neguvernamentale care prezintă o adeverință privind îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (3), eliberată de Autoritatea Electorală Permanentă. Adeverința poate fi solicitată până cel mai târziu cu 10 zile înaintea datei alegerilor.</p> <p>(8) Pot fi acreditate ca reprezentanți interni ai mass-mediei din România persoanele propuse de acele instituții mass-media care prezintă o adeverință eliberată de Autoritatea Electorală Permanentă privind faptul că desfășoară activități în domeniul mass-media. Adeverința poate fi solicitată până cel mai târziu cu 10 zile înaintea datei alegerilor în baza unor documente din care rezultă obiectul de activitate al instituției respective.</p> <p>(9) Persoanele acreditate pot asista la operațiunile electorale în ziua votării, începând cu ora 6,00 și terminând cu momentul încheierii și semnării de către membrii biroului electoral al secției de votare a procesului-verbal de constatare a rezultatelor votării în secția respectivă, numai dacă prezintă actul de acreditare, care este valabil și în copie. Acestea nu pot interveni în niciun mod în organizarea și desfășurarea alegerilor, având numai dreptul de a sesiza în scris președintele biroului electoral în cazul constatării unei neregularități. Orice act de propagandă electorală, precum și încălcarea în orice mod a actului de acreditare atrag aplicarea sancțiunilor legale, suspendarea acreditării de către biroul electoral care a constatat abaterea, iar în ziua votării, îndepărtarea imediată a persoanei respective din secția de votare.</p> <p>(10) La biroul electoral al secției de votare, persoanele acreditate pot staționa numai în spațiul stabilit în acest sens în sala de votare de către președintele biroului electoral al secției de votare. Acreditarea permite accesul titularului acesteia și în spațiul special amenajat în acest sens la biroul electoral județean, al sectorului municipiului București sau la biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate care a emis acreditarea.</p> <p>#M1</p> <p><i>(11) Contestațiile privind acreditarea sau respingerea solicitării de acreditare de către biroul electoral județean, biroul electoral al sectorului municipiului București sau de către biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate se depun, în cel mult două zile de la afișarea deciziei, la tribunalul în a cărui rază teritorială funcționează biroul electoral și se soluționează de acesta în cel mult două zile de la înregistrare. Hotărârea este definitivă.</i></p> <p><i>(12) Contestațiile privind respingerea de către Autoritatea Electorală Permanentă a solicitării de eliberare a adeverințelor prevăzute la alin. (7) și (8) se depun în cel mult două zile de la comunicarea răspunsului la Curtea de Apel București și se soluționează de aceasta în termen de două zile de la înregistrare. Hotărârea este definitivă.</i></p>		
<p>Art. 54. - (1) Al doilea tur de scrutin are loc în condițiile prevăzute la art. 81 alin. (3) din Constituția României, republicată, la două săptămâni de la primul tur de scrutin, în aceleași secții de votare și circumscripții electorale, sub conducerea operațiunilor electorale de către aceleași birouri electorale și pe baza acelorași liste de alegători de la primul tur.</p> <p>(2) În al doilea tur de scrutin participă primii 2 candidați care au obținut cel mai mare număr de voturi, valabil exprimate pe întreaga țară la primul tur. Confirmarea acestui număr se face de Curtea Constituțională în termen de 24 de ore de la primirea proceselor-verbale prevăzute la art. 51 alin. (3), prin aducerea la cunoștința publică a prenumelui și numelui celor 2 candidați care vor participa la cel de-al doilea tur de scrutin și a zilei votării stabilite potrivit alin. (1).</p> <p>(3) Campania electorală pentru al doilea tur de scrutin începe de la data când s-a adus la cunoștința publică ziua votării.</p> <p>(4) În termen de două zile de la deschiderea campaniei electorale se vor stabili orarul pentru desfășurarea acesteia la serviciile publice de radio și televiziune și repartizarea timpilor de antenă, potrivit art. 36 care se aplică în mod corespunzător.</p>	<p>Art. 65. - (1) Al doilea tur de scrutin are loc în condițiile prevăzute la art. 81 alin. (3) din Constituția României, republicată, la două săptămâni de la primul tur de scrutin, în aceleași secții de votare și sub conducerea operațiunilor electorale de către aceleași birouri electorale. În străinătate, pentru buna organizare și desfășurare a celui de-al doilea tur de scrutin, numărul secțiilor de votare și al birourilor electorale ale secțiilor de votare poate fi suplimentat de organisme și autoritățile competente, la propunerea șefilor misiunilor diplomatice și ai oficiilor consulare.</p> <p>Votul în avans se aplică pentru ambele tururi de scrutin.</p> <p>(2) În al doilea tur de scrutin participă primii 2 candidați care au obținut cel mai mare număr de voturi, valabil exprimate pe întreaga țară la primul tur. Confirmarea acestui număr se face de Curtea Constituțională în termen de 24 de ore de la primirea proceselor-verbale prevăzute la art. 62 alin. (3), prin aducerea la cunoștința publică a prenumelui și numelui celor 2 candidați care vor participa la cel de-al doilea tur de scrutin și a zilei votării stabilite potrivit alin. (1).</p>	

<p>(5) Persoanele acreditate să asiste la efectuarea operațiunilor electorale la primul tur de scrutin sunt de drept acreditate să asiste la efectuarea acestor operațiuni și la al doilea tur de scrutin.</p>	<p>(3) Campania electorală pentru al doilea tur de scrutin începe de la data când s-a adus la cunoștința publică ziua votării.</p> <p>(4) În termen de două zile de la deschiderea campaniei electorale se vor stabili orarul pentru desfășurarea acestora la serviciile publice de radio și televiziune și repartizarea timpilor de antenă, potrivit art. 43 care se aplică în mod corespunzător.</p> <p>(5) Persoanele acreditate să asiste la efectuarea operațiunilor electorale la primul tur de scrutin sunt de drept acreditate să asiste la efectuarea acestor operațiuni și la al doilea tur de scrutin.</p>	
<p>Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale</p>		
<p>Art 9 Donațiile în bani a căror valoare depășește 10 salarii de bază minime brute pe țară se vor efectua prin conturi bancare</p>	<p>Art 9 Donațiile în bani a căror valoare depășește 5 salarii de bază minime brute pe țară se vor efectua prin conturi bancare</p>	<p>Pentru a pune în aplicarea recomandarea <i>GRECO V ii</i>) să se introducă obligația legală ca toate donațiile ce depășesc un anumit plafon să fie făcute prin sistemul bancar. Propunem reducerea pragului la valoarea de cinci salarii minime</p>
	<p>~~Art.28.-~~</p> <p>~~(8) Prin excepție de la prevederile art. 25 alin. (1) și (2), campania electorală pentru alegerea Parlamentului European și a Președintelui României poate fi finanțată din veniturile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. d), în acest caz, prin excepție de la prevederile alin. (5), fiind utilizat un cont bancar distinct.~~</p>	<p>Utilizarea fondurilor din subvenții pentru campanie un avantaj semnificativ acestor competitor, care beneficiaza de bani publici https://expertforum.ro/subventii-partide.</p>
<p>Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente</p>		
<p>ART. 42</p> <p>(1) Până cel mai târziu cu 45 de zile înaintea datei alegerilor, alegătorul înscris în Registrul electoral cu adresa de domiciliu poate să adreseze primarului unității administrativ-teritoriale de reședință, prin poștă sau personal, o cerere scrisă, datată și semnată, cuprinzând numele, prenumele și adresa de domiciliu, pentru înscrierea sa cu adresa de reședință în Registrul electoral pentru scrutinul respectiv, însoțită de o copie a actului de identitate și o copie a dovezii de reședință.</p> <p>(2) Începând cu data de 1 aprilie a anului în care au loc alegeri parlamentare la termen și până la data expirării a 48 de ore de la data începerii perioadei electorale, alegătorii cu domiciliul în țară și cu reședința în străinătate, precum și cei cu domiciliul în străinătate se pot înscrie în Registrul electoral cu adresa din străinătate pentru scrutinul respectiv în baza unei cereri scrise, datate și semnate, cuprinzând numele, prenumele, codul numeric personal, însoțită de o copie a actului de identitate și o copie a documentului care dovedește reședința, eliberat de autoritățile străine, sau a pașaportului, cu menționarea statului de domiciliu, transmise prin poștă, inclusiv prin poșta electronică, ori depuse la misiunea diplomatică sau oficiul consular.</p>	<p>4. Alineatul (2) al articolului 42 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Începând cu data de 1 aprilie a anului în care au loc alegeri parlamentare la termen și până la data expirării a cel mult 5 zile de la data începerii perioadei electorale, alegătorul, care dorește să voteze în străinătate la alegerile pentru Președintele României, SE POATE ÎNREGISTRA în Registrul electoral ca alegător în străinătate, prin intermediul unui formular on-line, aflat pe site-ul Autorității Electorale Permanente, în care va înscrie numele, prenumele, codul numeric personal, localitatea și statul unde optează să voteze, la care anexează copia scanată sau fotografia actului de identitate.”</p>	<p>Înscrierea în Registrul Electoral nu trebuie să fie obligatorie, ci opțională, în ideea de a ajuta la organizarea votului în străinătate. Votul în străinătate nu ar trebui limitat de înscrierea în Registrul Electoral.</p>
<p>Legea nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente</p>		
<p>ART. 1</p> <p>Prezenta lege reglementează exercitarea dreptului de vot prin corespondență la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților.</p>	<p>1. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. 1. - Prezenta lege reglementează exercitarea dreptului de vot prin corespondență la alegerile pentru Senat și Camera Deputaților, la alegerile pentru Președintele României și la alegerile pentru alegerea membrilor din România în Parlamentul European.”</p>	<p>Prevederile se pot aplica și pentru alegerile pentru Parlamentul European.</p>

<p>ART. 10</p> <p>(1) Documentele necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență care sunt transmise alegătorului sunt următoarele:</p> <p>a) un plic exterior prevăzut cu elemente de siguranță care să asigure sigilarea acestuia, în care vor fi introduse plicul interior și certificatul de alegător;</p> <p>b) un plic interior prevăzut cu elemente de siguranță care să asigure sigilarea acestuia, în care vor fi introduse opțiunea sau opțiunile de vot, după caz. Plicul interior va conține un autocolant cu mențiunea "VOTAT", prevăzut cu elemente de siguranță stabilite prin hotărâre a Guvernului. Alegătorul lipește autocolantul pe opțiunea acestuia din buletinul de vot prin corespondență;</p> <p>c) certificatul de alegător;</p> <p>d) instrucțiuni privind exercitarea dreptului de vot, în care se indică și termenul în care alegătorul trebuie să depună în cutia poștală sau la oficiul poștal documentele prevăzute la art. 14 alin. (5), astfel încât acestea să fie livrate biroului electoral competent, în termenul prevăzut de lege;</p> <p>e) buletinul de vot prin corespondență.</p> <p>(2) Plicul exterior este autoadresat și este prevăzut cu elemente de siguranță care să asigure sigilarea acestuia.</p> <p>(3) Pe plicul exterior sunt imprimate numele și prenumele alegătorului, adresa de corespondență a alegătorului, adresa biroului electoral pentru votul prin corespondență, conform prezentei legi, precum și un cod de bare care asigură identificarea unică a alegătorului.</p>	<p>11. Alineatul (1) al articolului 10 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Documentele necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență care sunt transmise alegătorului sunt următoarele:</p> <p>a) un plic exterior prevăzut cu elemente de siguranță care să asigure sigilarea acestuia, în care vor fi introduse plicul interior și certificatul de alegător; în cazul alegerilor prezidențiale, alegătorului i se transmit două plicuri exterioare, marcate distinct pentru fiecare tur de scrutin;</p> <p>b) un plic interior prevăzut cu elemente de siguranță care să asigure sigilarea acestuia, în care vor fi introduse opțiunea sau opțiunile de vot, după caz; în cazul alegerilor prezidențiale, alegătorului i se transmit două plicuri interioare, marcate distinct pentru fiecare tur de scrutin; Plicul interior va conține un autocolant cu mențiunea "VOTAT", prevăzut cu elemente de siguranță stabilite prin hotărâre a Guvernului. Alegătorul lipește autocolantul pe opțiunea acestuia din buletinul de vot prin corespondență;</p> <p>c) certificatul de alegător; în cazul alegerilor prezidențiale, alegătorului i se transmit două certificate de alegător, marcate distinct pentru fiecare tur de scrutin;</p> <p>d) instrucțiuni privind exercitarea dreptului de vot, în care se indică datele de utilizator pentru accesarea site-ului de unde alegătorul își poate descărca buletinul de vot și termenul în care alegătorul trebuie să depună în cutia poștală sau la oficiul poștal documentele prevăzute la art. 14 alin. (5), astfel încât acestea să fie livrate biroului electoral competent, în termenul prevăzut de lege.”</p>	<p>Autocolantul trebuie păstrat pentru a dovedi autenticitatea buletinului de vot, respectiv a opțiunii alegătorului. Este un mecanism eficient prin care se poate preveni înlocuirea unor buletine de vot în cadrul secțiilor de votare</p>
	<p>Art. 86. – (1) În cel mult 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Autoritatea Electorală Permanentă transmite Birourilor permanente ale Camerei Deputaților și Senatului proiectul regulamentului de organizare și funcționare a Institutului Electoral.</p> <p>(2) Guvernul asigură resursele financiare necesare înființării și funcționării Institutului Electoral.</p> <p>(3) Institutul Electoral va elabora un proiect pilot pentru votul electronic în secția de votare și un proiect pilot pentru votul prin internet care vor fi implementate la alegerile parlamentare din anul 2020.</p> <p>(4) În cazul alegerilor pentru Președintele României din anul 2019, termenul prevăzut de art. 8 alin. (1) curge de la data intrării în vigoare a prezentei legi.</p> <p>(5) În cazul alegerilor pentru Președintele României din anul 2019, termenul prevăzut de art. 4 alin. (4) din Legea nr. 288/2015, așa cum a fost modificată și completată prin prezenta lege, curge de la data intrării în vigoare a prezentei legi.</p>	<p>Având în vedere numeroasele riscuri pe care le ridică votul prin Internet, dar și cel electronic în secțiile de votare, considerăm că este necesară o dezbatere tehnică serioasă. De asemenea, fără a grăbi în niciun fel procesul.</p>